

Pædagogisk læreplan for Satrup Danske Skoles SFO

Hvem er vi?

Satrup Danske skoles SFO er en mellemstor SFO med ca. 55 børn. Vi har børn fra 1.- 6. klasse. Vi bruger skolens lokaler, sfo-huset og gymnastikhal. Foreningslokalet er det centrale omdrejningspunkt, fælles spiseareal og mødested.

De pædagogmedhjælpere som er i SFO om eftermiddagen er de samme pædagogmedhjælpere, som også er med i skoledagen, hvilket betyder at det er kendte voksne som børnene møder igennem hele dagen. I SFO'en arbejder vi med ugentlige faste ritualer såsom højtlesning, haltider med program eller fri leg, fælles spisning osv.. Herved skaber vi trygge rammer og denne rytme gavner barnets trivsel og sundhed.

I vores SFO arbejder vi med et anerkendende børnesyn på baggrund af Skoleforeningens Mål formuleret i Trivsels- og beskyttelseskonceptet fra 2013:

DANSK PÆDAGOGIK - vi driver dansk pædagogisk virksomhed for det danske mindretal i Sydslesvig og for de med mindretallet samarbejdende frisere.

LÆRING OG DANNEELSE - vi fremmer oplevelse, virkelyst og fordybelse og søger herved at udvikle erkendelse, fantasi og lyst til at lære, så der skabes tillid til egne muligheder og baggrund for at tage stilling og handle.

TRIVSEL og UDVIKLING - vi skaber et trygt miljø, der tilgodeser den enkeltes elementære behov, medvirker til den enkeltes alsidige personlighedsudvikling og styrker den enkeltes selvværd, selvstændighed og evne til at samarbejde.

DEMOKRATI OG FÆLLESSKAB - vi forbereder til medbestemmelse, medansvar, rettigheder og pligter samt fremmer bevidstheden om samhørighed med den danske befolkningsdel i Sydslesvig og det danske folk.

KULTURKOMPETENCE - vi formidler dansk sprog og kultur, dygtiggør samtidig til at leve og virke i det tyske samfund og bidrager til forståelse for andre kulturer.

Rammerne

Som SFO skal vi udarbejde en skriftlig pædagogisk læreplan. Den pædagogiske læreplan, udgør rammen for alle børns læring, trivsel og udvikling. Grundlag danner de 6 læreplanstemaer:

1. Alsidig personlig udvikling
2. Social udvikling
3. Kommunikation og sprog

4. Krop, sanser og bevægelse
5. Natur, udeliv og science
6. Kultur, æstetik og fællesskab.

I læreplanen har vi behandlet de 6 temaer enkeltvis. Således beskriver vi hvad vi gør i praksis, hvad målene er og hvordan vi evaluerer/dokumenterer. Endvidere kommer vi kort ind på vores børnesyn og hvad et godt forældresamarbejde i sfo betyder.

1. **Alsidig personlig udvikling** : Den alsidige personlige udvikling handler bl.a. om, at det enkelte barn kan udfolde sig, lære nye ting, udvikle selvtillid og selvværd. Vores mål er at støtte og styrke barnet i at udfolde sig som person herunder udvikling af højt selvværd, der er kendetegnet ved, at barnet kan træffe egne valg og give udtryk for sine behov. Hertil hører mulighed for kreativ udfoldelse og fri leg. Vi tilbyder forskellige materialer og legetøj, som giver børnene muligheder for at indgå i relation med hinanden og udvikle sig f.eks. med et udekøkken/ "Matschküche", rollespil-familie m.m., sandkøretøjer (bygge/arbejdsplads), køretøjer med trafikskilte (veje, parkering, forskellige bygninger såsom skole, indkøb, brandstation m.m. tegnes op med kridt. Barnet får hele tiden mulighed for at afprøve egne grænser. Der er plads til udvikling af flere kompetencer, så grænserne udvides efterhånden.

2. **Social udvikling**: Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og forgår i et fællesskab, hvor det enkelte barn oplever at høre til. Vores mål er at barnet trives og indgår i sociale fællesskaber, udvikler empati og relationer. Det enkelte barn bliver set og hørt, skal lære at vise respekt, tålmodighed og samarbejdsvilje i et fællesskab. Vi tilbyder aktiviteter som styrker de sociale kompetencer. Børnene enes om, hvem der har hvilken rolle i deres leg. Gennem spil og leg med både faste og uskrevne regler, lærer barnet at begå sig i et demokratisk samfund. Vi lærer børnene at komme i gang med at gå på stylder eller stå på inliner, hoppe i sjippetovet og hinkerude. Vi opmuntrer og understøtter børnene med at fortsætte og øve. Understøttelse, opmuntring og hjælp gives også af kammeraterne, som allerede kan. Succesoplevelse for dem, der giver deres viden og kunnen videre. Den voksne hjælper barnet skabe samtaler, sætte legen i gang, opfordrer til hjælp, voksenhjælp, formidling, rollemodel m.m.. Når vi tilbyder et kreativt projekt, snakker vi med børnene, hvad målet er og hvad vi gerne vil komme frem til. Hvilke ting vi skal bruge, spørger ind til, om de kan komme med flere eller andre ideer. Nogle børn har brug for eksempler. Vi fremstiller og viser, mens andre allerede har en forestilling om hvordan et projekt kan se ud. Vi stiller vejledende spørgsmål under processen. Vi understøtter børnene til at komme frem med et projekt, som de er stolte af bagefter. Forrige projekter de seneste år har været. Skrotrobotter, bondegård i skotøjsæske, billeder i stil med Hundertwasser, collager for bare at nævne nogle.

- 3. Kommunikation og sprog:** Barnets kommunikation og sprog udvikles i de nære relationer, i samspil med andre børn og det pædagogiske personale på skolen og i sfo. De voksne agerer som sproglige rollemodeller for barnet. Den gode omgangstone vægtes højt. Vores mål er at understøtte barnet i sin sproglige udvikling. Som en institution i det danske mindretal vægter vi det danske sprog højt. Vores mål er således også at motivere barnet til at bruge og udvikle det danske sprog. Vi understøtter barnet med at sætte ord på. En gang om ugen er der højtlesning for indskolingen. Der læses på skift danske og tyske bøger. Derved øges ordforrådet i begge sprog. Svære ord bliver oversat og forklaret. Bogen bliver analyseret, idet vi snakker om det læste, stiller spørgsmål. Børnene øver sig i at svare, udtrykke deres holdning i forhold til bogens personer/ handling. Vi oplever tit, at der efterfølgende bliver spurgt om, hvor man kan låne/købe bogen, da den gerne vil læses endnu engang sammen med forældrene. Højtlesning for alle af de ældre elever, er også meget populær. Børnene vælger deres yndlingsbog og læser et par sider i et kapitel højt. De fortæller i korte træk, hvorfor de ville anbefale lige den bog. Ved at læse foran publikum læres at dulme nervøsiteten og der øves at præsentere og læse højt.
- 4. Krop, sanser og bevægelse:** Udviklingen af barnets krop, sanser og bevægelse danner grundlaget for fysisk og mental trivsel. Vores mål er at barnet får mulighed for at udforske og eksperimentere med forskellige måder at bruge kroppen på. Målet er at understøtte barnet i at opleve krops- og bevægelsesglæde. Vi tilbyder forskellige aktiviteter, hvor børnene bliver udfordret kropsligt, kognitive og sansemæssigt. Det styrker barnets kropsbevidsthed og identitet. Barnet får lov til at afprøve kræfter alene og i samspil med hinanden i forbindelse med forskellige lege uden- og indendørsaktiviteter og i idrætshallen. Hal-dage: 1x om ugen for indskolingen. Nye lege, dans, forhindringsbaner- børnene lærer reglerne, øver og danner grupper med jævnaldrende. 1x om ugen for 3.-6. klasses elever stol- / høvdingebold øves og spilles mere intenst. Fairplay og spilleregler følges mere op. Teambuilding, medbestemmelse styrkes. 1x om ugen er hallen åben for alle klassetrin. Yngre og ældre børn lærer af og med hinanden. Der lægges vægt på, at alle er med efter evne. Vi bygger forhindringsbaner, danser, rytmiske lege – der laves musik med kroppen, løbe, klatre, rulle, trille, hoppe, kravle, springe. Andre gange dæmpes lys/musik og sansebolde bliver brugt til gensidig massage. Parkour bygger vi op både i hallen og udenfor. Ligesom bordtennis. Forår - efterår tilbydes løbehjulsture. Små grupper a' ca. 5 børn har mulighed for at lære at a) løbe på løbehjul (korte ture) b) øvede tager ud på længere ture. Vi tager på stadion og øver/lærer langbold henholdsvis rundbold.
- 5. Natur, udeliv og science:** Naturen danner grundlag og byder på muligheder, barnet kan eksperimentere og samle erfaringer indenfor naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Der indgår emner som bæredygtighed og samspillet mellem natur, menneske og samfund. Vores mål er at barnet får konkrete erfaringer med naturen for derigennem, at udvikle deres naturlige nysgerrighed og lyst til at udforske naturen. Give dem en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling. Vi tilbyder gåture og løbehjulsture i området (skov og Satrup naturområde). Vi formidler bevidsthed for natur, klima og miljø). Igennem fælles aktioner som beplantning af skolens arealer og køkkenhave, kan barnet følge med i hvordan løg og frø udvikler sig til blomster og grønsager. Grønsager og krydderurter bliver brugt til madlavning. Vi lærer

blomster/plantenavne, dufter til forskellige krydderurter (cola-plante, mynte, purløg m.m.). Vi høster brom-, hind- og jordbær i sfo-haven. Ukrudt skal plukkes. Vi har bygget et insekthotel i fællesskab. Børnene bliver bedt om, at slukke for vand/lys, når der ikke er brug for det. Når vi er ude i skoven, på legepladsen eller i naturområdet sørger vi for, at skrald samles op "synligt" og vi ikke selv efterlader affald. 2x om året afholder vi de såkaldte byttedage. Børnene kan aflevere tøj, bøger, spil, legetøj m.m., som de ikke bruger mere/er vokset ud af. De kan så vælge noget andet at tage med hjem. Vi prøver dermed at skabe en bevidsthed om genbrug og ressourcetilpasning.

- 6. Kultur, æstetik og fællesskab:** Med fokus på kultur kan barnet møde nye sider af sig selv og få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder. Vores mål er at barnet gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab. Barnet bliver præsenteret for egne og andre kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier. SFO'en starter hver dag med fællesspisning. 1.-3.-klassens elever spiser sammen, når skolen er slut og senere spiser 4.-6.klassens elever sammen når de har fri. Børnene finder selv sammen i grupper omkring bordene (6 pladser). De vælger selv indbyrdes, hvem der gør bordet rent efter maden. Der bliver lagt vægt på bordskik, så alle får et behageligt måltid. Engang om ugen tilbyder vi en fælles middag for alle årgange. 1 – 3 børn har på skift mulighed for at hjælpe med at tilberede maden. Det kan f.eks. være grønsagssuppe, pastaretter, salater eller gryderetter af forskellig slags. Der lægges vægt på sund mad, men der er også plads til kage, æblemos, koldskål osv.. De danske højtider holdes sammen med skolen. Fællessang, gækkebreve, Hotdogs, æbleskiver m.m. indgår.

Børnesyn

Vi skaber tid og muligheder for at lege uforstyrret og koncentreret. Vi skaber positiv beskæftigelse og viser, at der også findes flere og andre måder og muligheder. Sammen finder vi ud af, hvordan skolen/sfo skal forstås, hvilke værdier, regler, normer der skal være gældende. Der er plads til det enkelte barns medbestemmelse. Vi har en anerkendende tilgang. Børnene møder omsorgsfulde, nærværende og smilende voksne.

Konflikthåndtering

Når der opstår konflikter mellem børnene, skal de mærke, at der er omsorgsfulde og tydelige voksne, der hjælper og støtter dem. I vores sfo hjælper vi derfor barnet idet vi støtter konstruktivt, nærværende og anerkendende. Vores mål er at styrke børnegruppens sociale liv. Konfliktløsningen foregår altid i tæt dialog med skolen og efter følgende fremgangsmåde (se også bilag):

❖ *Hvad er der sket?*

Lytte til begge parter efter bestemte kriterier:

- ✓ Find et fast, trygt sted til konfliktmægling
- ✓ Begge parter fortæller deres oplevelse af episoden
- ✓ Vi lytter opmærksom og uden at afbryde eller kommentere

❖ *Sådan følte jeg mig indeni*

- ✓ Lad børnene selv sætte ord på deres følelser.
- ✓ Den voksne er neutral og forstående.

❖ *Hvad kan jeg gøre anderledes næste gang?*

- ✓ Hvordan kan jeg sætte grænser?
- ✓ Hvordan kan jeg formulere mine følelser?
- ✓ Hvordan kan jeg vide, hvad en anden føler?

❖ *Hvad aftaler vi med hinanden?*

- ✓ Bestemte signaler
- ✓ At vi taler sammen inden det går galt
- ✓ At vi måske undgår hinanden i en tid

❖ *Er der noget du har brug for inden vi afslutter?*

- ✓ En undskyldning
- ✓ Et kram

(Bilag "Protokol vedr. konflikt i SFO")

Forældresamarbejde

Vi gør meget ud af den gode kontakt med forældrene. Vi har daglig kontakt med de forældre, der afleverer og henter deres børn i Sfoén. Personalet i Sfoen er også en del af klasseteams. Vi deltager i forældremøder. Vi er lydhøre og i dialog omkring emner relateret til hverdagen,

Dokumentation

Børn og forældre bliver informeret over kommende aktiviteter (månedspan) via Famly. Der bliver også sat billeder af børnene i aktion (fodboldkamp, disko, udstilling af projekter m.m.) på Famly. Vi har en "konfliktbog", hvor der beskrives og dokumenteres forskellige konfliktsituationer, enten mellem børnene eller voksen/barnet.

Evaluering læreplan

Arbejdet med den pædagogiske læreplan skal evalueres løbende, med henblik på at udvikle arbejdet og sikre kvaliteten i sfo. Evalueringen skal tage udgangspunkt i målene og der vurderes sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse. Dette opnås bl.a. ved hjælp af løbende dokumentation over aktiviteter/ aktioner. Hvordan har vi forberedt, hvad gik godt-dårligt-mindre godt- og hvorfor? Hvad kan gøres bedre, anderledes næste gang?